

DET EUROPÆISKE RÅD
Thessaloniki

FORMANDSKABETS
KONKLUSIONER

den 19. og 20. juni 2003

1. Det Europæiske Råd mødtes i Thessaloniki den 19.-20. juni 2003. Forud for mødet gav formanden for Europa-Parlamentet Pat Cox en redegørelse, der blev efterfulgt af udveksling af synspunkter om de vigtigste punkter på dagsordenen.

I. KONVENTET/REGERINGSKONFERENCEN

2. Det Europæiske Råd hilser det udkast til forfatningstraktat, som konventets formand Valéry Giscard d'Estaing har forelagt, velkommen. Forelæggelsen af dette dokument er et historisk skridt i retning af at fremme målene om europæisk integration:
  - at bringe EU tættere på borgerne
  - at styrke EU's demokratiske karakter
  - at lette EU's beslutningsevne, især efter udvidelsen
  - at øge EU's evne til at optræde som en sammenhængende og samlet kraft i det internationale system, og
  - at håndtere udfordringerne fra globalisering og indbyrdes afhængighed på en effektiv måde.
3. Det Europæiske Råd takker formanden for konventet, Valéry Giscard d'Estaing, næstformændene Jean Luc Dehaene og Giuliano Amato, samt medlemmerne af og suppleanterne til konventet for det arbejde, de har udført. Konventet har vist sin nytteværdi som forum for demokratisk dialog mellem repræsentanter for regeringer, nationale parlamenter, Europa-Parlamentet, Europa-Kommissionen og det civile samfund.
4. Det Europæiske Råd finder, at det forelagte udkast til forfatningstraktat markerer opfyldelsen af konventets mission, som den blev fastlagt i Laeken, og dermed afslutningen af dets arbejde. Der udestår imidlertid endnu et rent teknisk arbejde med udkastet til del III, og dette arbejde skal afsluttes senest den 15. juli.
5. Det Europæiske Råd fandt, at udkastet til forfatningstraktat er et godt grundlag at starte på under regeringskonferencen. Det anmoder det kommende italienske formandskab om på rådssamlingen i juli at iværksætte proceduren i traktatens artikel 48, således at regeringskonferencen kan indkaldes i oktober 2003. Konferencen bør afslutte sit arbejde og vedtage forfatningstraktaten snarest muligt og i tide til, at borgerne i Europa kan få kendskab til den inden valget til Europa-Parlamentet i juni 2004. De tiltrædende stater vil deltage fuldt ud i regeringskonferencen på lige fod med de nuværende medlemsstater. Forfatningstraktaten vil blive undertegnet af det udvidede EU's medlemsstater snarest muligt efter den 1. maj 2004.
6. Regeringskonferencen vil blive ledet af stats- og regeringscheferne med bistand fra medlemmerne af Rådet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser). Kommissionens repræsentant vil deltage i konferencen. Generalsekretariatet for Rådet vil varetage konferencens sekretariatsopgaver. Europa-Parlamentet vil i vid udstrækning blive inddraget og involveret i konferencens arbejde.
7. De tre kandidatlande - Bulgarien og Rumænien, med hvilke der føres tiltrædelsesforhandlinger, samt Tyrkiet - vil deltage med observatørstatus i alle konferencens møder.

II. INDVANDRING, GRÆNSER OG ASYL

8. Det Europæiske Råd i Sevilla understregede behovet for at fremskynde gennemførelsen af alle aspekter i det program, der blev vedtaget i Tammerfors, især med hensyn til udviklingen af en ny fælles europæisk asyl- og migrationspolitik.
9. Da migrationsspørgsmål har politisk topprioritet, er der et udpræget behov for en mere struktureret EU-politik, som skal omfatte hele spektret af forbindelser med tredjelande, herunder omgående indgåelse af tilbagetagsaftaler med centrale hjemlande samt fremme af yderligere samarbejde med disse lande, hvilket skal ses som en proces, der går i begge retninger med det formål både at bekæmpe ulovlig migration og finde frem til lovlige migrationskanaler i henhold til specifikke mandater. Spørgsmålet om lovlige indvandreres gnidningsfri integration i samfundet i EU bør i denne forbindelse undersøges nærmere og uddybes. Endvidere bør de finansielle midler, der i øjeblikket er til rådighed for årene 2004-2006, tages op til indgående revision, og de finansielle overslag for perioden efter 2006 bør afspejle denne politiske prioritering i Fællesskabet under hensyntagen til den samlede finansieringsramme og behovet for budgetdisciplin.
10. Det Europæiske Råd er nået frem til følgende konklusioner med hensyn til:

Udviklingen af en fælles politik vedrørende ulovlig indvandring, ydre grænser, tilbagesendelse af ulovlige indvandrere og samarbejde med tredjelande*Visa*

11. Med henvisning til Rådets konklusioner af 5. juni 2003 om udvikling af visuminformationssystemet (VIS) anser Det Europæiske Råd det for nødvendigt, at der efter Kommissionens feasibility-undersøgelse af VIS for at tilgodese de foretrukne valgmuligheder snarest muligt fastlægges retningslinjer vedrørende planlægningen af systemets udvikling, det rette retsgrundlag for dets oprettelse og tildelingen af de nødvendige finansielle midler inden for rammerne af de finansielle overslag. Der er i den forbindelse brug for en sammenhængende strategi i EU med hensyn til biometrisk identifikation eller biometriske data, idet målet må være harmoniserede løsninger for så vidt angår tredjelandsstatsborgeres rejsedokumenter, EU-borgeres pas og informationssystemerne (VIS og SIS II). Det Europæiske Råd opfordrer Kommissionen til at udarbejde passende forslag, i første omgang vedrørende visa, under fuld overholdelse af den planlagte frist for indførelse af Schengen-informationssystem II.

Forvaltning af de ydre grænser

12. Da det er i alle EU-medlemsstaternes fælles interesse at indføre en mere effektiv forvaltning af de ydre grænser, og i lyset af de resultater, der er opnået med gennemførelsen af de forskellige operative programmer, pilotprojekter, risikoanalyser og uddannelsesforanstaltninger for grænsekontrolpersonale mv., samt på baggrund af de konklusioner, der skal drages af den undersøgelse, Kommissionen på Rådets anmodning foretager af det komplekse og følsomme spørgsmål om kontrol af søgrænserne, understreger Det Europæiske Råd betydningen af at sikre kontinuitet og sammenhæng i Fællesskabets indsats på dette område ved at opstille prioriteter og fastsætte mere strukturerede rammer og metoder.
13. Det Europæiske Råd anerkender de fremskridt, der er gjort med hensyn til fuld aktivering af den operative gren af Det Strategiske Udvalg for Indvandring, Grænser og Asyl (SCIFA), jf. Sevilla-konklusionerne, og især den omstændighed, at den fælles grænsekontrollinstans har fået til opgave at foretage den operative gennemførelse og koordinering af foranstaltningerne i planen for forvaltning af de ydre grænser, der omfatter koordinering og overvågning af "centre" og operative aktiviteter samt forberedelse af strategiske beslutninger, med henblik på en mere effektiv og integreret forvaltning af EU-medlemsstaternes ydre grænser. Som nævnt i Rådets konklusioner af 5. juni 2003 sikrer Generalsekretariatet for Rådet forberedelse og opfølgning af kontrollinstansens møder, og det vil i første omgang kunne få bistand til denne opgave fra eksperter udstationeret af medlemsstaterne.
14. Det Europæiske Råd opfordrer Kommissionen til på baggrund af erfaringerne fra grænsekontrollinstansens aktiviteter til sin tid at undersøge, om det er nødvendigt at indføre nye institutionelle mekanismer, herunder eventuelt at oprette en operativ struktur på EF-plan, med henblik på at styrke det operative samarbejde om forvaltning af de ydre grænser.
15. Det Europæiske Råd understreger, at det er nødvendigt at fremskynde arbejdet med retsaktens om formel oprettelse af nettet af immigrationsforbindelsesofficerer i tredjelande, så den kan blive vedtaget snarest muligt og inden udgangen af 2003.
16. Det Europæiske Råd opfordrer Kommissionen til snarest muligt at forelægge forslag til en ny udgave af Den Fælles Håndbog, bl.a. vedrørende stempeling af tredjelandsstatsborgeres rejselegitimation.

Tilbagesendelse af ulovlige indvandrere

17. Det er medlemsstaterne, der har ansvaret for at gennemføre en fælles politik for tilbagesendelse af personer med ulovligt ophold. Der kan imidlertid opnås større effektivitet ved at styrke det eksisterende samarbejde og indføre mekanismer med henblik herpå, herunder et finansieringselement.

18. Det Europæiske Råd opfordrer i den forbindelse Kommissionen til at undersøge alle aspekter af oprettelsen af et særskilt EF-instrument, der især skal støtte prioriteterne i det handlingsprogram for tilbagesendelse, som Rådet har godkendt, og det anmoder den om at rapportere tilbage inden udgangen af 2003.

Partnerskab med tredjelande

19. I forbindelse med integrationen af migrationsspørgsmål i EU's tredjelandsforbindelser bekræfter Det Europæiske Råd på ny, at EU's dialog og foranstaltninger med tredjelande på migrationsområdet bør være en del af en samlet integreret, overordnet og afbalanceret strategi, der bør være differentieret, idet der skal tages hensyn til den eksisterende situation i de forskellige regioner og i hvert enkelt partnerland. Det Europæiske Råd erkender i den forbindelse, at det er nødvendigt at udvikle en evalueringsmekanisme til overvågning af forbindelserne med tredjelande, som ikke samarbejder med EU om bekæmpelse af ulovlig indvandring, og det anser følgende spørgsmål for at være af allerstørste betydning:

- deltagelse i de relevante internationale instrumenter (f.eks. menneskerettighedskonventionerne og Genève-konventionen af 28. juli 1951 om flygtnings retsstilling som ændret ved New York-protokollen af 31. januar 1967)
- tredjelandes samarbejde om tilbagetagelse/tilbagesendelse af deres statsborgere og tredjelandsstatsborgere
- en indsats inden for grænsekontrol og pågribelse af ulovlige indvandrere
- bekæmpelse af menneskehandel, herunder vedtagelse af lovgivning og andre foranstaltninger
- samarbejde om visumpolitik og eventuel tilpasning af tredjelandenes visumsystemer
- indførelse af asylsystemer med særligt fokus på adgang til effektiv beskyttelse og
- tredjelandes bestræbelser på at forsyne deres statsborgere med nye rejsedokumenter.

20. Som led i arbejdet med ovennævnte evaluering vil Rådet gøre brug af de oplysninger, der skal tilvejebringes af nettet af immigrationsforbindelsesofficerer om de af ovennævnte spørgsmål, der ligger inden for deres kompetenceområde, og via et intensiveret og mere effektivt samarbejde mellem medlemsstaternes konsulater i tredjelande.

21. Det Europæiske Råd opfordrer Kommissionen til årligt at aflægge rapport om resultaterne af ovennævnte overvågning af tredjelandenes samarbejde og til at fremsætte de forslag eller anbefalinger, som den finder hensigtsmæssige.

Finansielle fællesskabsmidler og byrdefordelingsmekanismen

22. Efter udviklingen af gensidig tillid mellem medlemsstaterne med hensyn til fremme af området med frihed, sikkerhed og retfærdighed, der er et af EU's prioriterede mål, understreger Det Europæiske Råd, at solidaritetsprincippet skal styrkes og konkretiseres, navnlig gennem et styrket operativt samarbejde. Det Europæiske Råd finder, at de finansielle overslag for perioden efter 2006 bør afspejle denne politiske prioritering i Fællesskabet under hensyntagen til den overordnede finansieringsramme og behovet for budgetdisciplin.

23. Indtil da opfordrer Det Europæiske Råd Kommissionen til i overensstemmelse med principperne for anvendelsen af budgettet at undersøge muligheden for at bevilge midler under udgiftsområde 3 i de finansielle overslag under hensyn til behovet for at sikre, at der er en tilstrækkelig budgetmargen under loftet for dette udgiftsområde, så man i perioden 2004-2006 kan opfylde de mest presserende strukturelle behov på dette område og tillade en bredere definition af solidaritet, der med Kommissionens meddelelse in mente blandt andet omfatter fællesskabsstøtte til forvaltning af de ydre grænser, gennemførelse af handlingsprogrammet for tilbagesendelse og udvikling af visuminformationssystemet (VIS). I den forbindelse noterer Det Europæiske Råd sig Kommissionens analyse af spørgsmålet, og at det beløb, der skønnes nødvendigt, er 140 mio. EUR.

Asyl

24. Det Europæiske Råd understreger på ny, at det er fast besluttet på at indføre et fælles europæisk asylsystem, som det fremsatte ønske om på sit møde i oktober 1999 i Tammerfors og præciserede i juni 2002 i Sevilla. Det er i den forbindelse af afgørende betydning, at Rådet sikrer, at den resterende grundlæggende lovgivning vedtages inden udgangen af 2003, dvs. forslaget til Rådets direktiv om fastsættelse af minimumsstandarder for anerkendelse af tredjelandstatsborgere og statsløse som flygtninge eller som personer, der af anden grund behøver international beskyttelse, og forslaget til Rådets direktiv om minimumsstandarder for procedurerne for tildeling og fratagelse af flygtningestatus i medlemsstaterne.
25. Det Europæiske Råd bekræfter vigtigheden af, at der indføres et mere effektivt asylsystem i EU, så man hurtigt kan identificere alle personer, der har behov for beskyttelse, i forbindelse med migrationsstrømmene i almindelighed, og at der udarbejdes passende EU-programmer.
26. Det Europæiske Råd noterer sig Kommissionens meddelelse, der fokuserer på mere tilgængelige, retfærdige og styrede asylsystemer, og anmoder Kommissionen om at undersøge alle parametre for at sikre en mere velordnet og styret indrejse i EU af personer, der har behov for international beskyttelse, og undersøge, hvordan beskyttelseskapaciteten i hjemregionerne kan styrkes med henblik på inden juni 2004 at forelægge Rådet en samlet rapport med forslag til de foranstaltninger, der skal træffes, herunder deres retlige konsekvenser. Som en del af denne proces noterer Det Europæiske Råd sig, at en række medlemsstater har planer om sammen med UNHCR at undersøge, hvordan flygtningene kan ydes en bedre beskyttelse i deres hjemregioner. Dette arbejde udføres i fuldt partnerskab med de pågældende lande på grundlag af anbefalingerne fra UNHCR.
27. Det Europæiske Råd opfordrer Rådet og Kommissionen til inden udgangen af 2003 at undersøge mulighederne for yderligere at forbedre asylprocedurerne, så de bliver mere effektive, med henblik på i videst muligt omfang at fremskynde behandlingen af ansøgninger, der ikke udspringer af et behov for international beskyttelse.

Udvikling af en politik på EU-plan vedrørende integration af tredjelandstatsborgere, der opholder sig lovligt på Den Europæiske Unions område

28. Det Europæiske Råd anser det for nødvendigt, at der udarbejdes en omfattende og flerdimensional politik for integrationen af tredjelandstatsborgere med lovligt ophold, der med henblik på gennemførelse af konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Tammerfors skal indrømmes rettigheder og pligter, der kan sammenlignes med dem, der gælder for unionsborgere. I betragtning af at vellykket integration bidrager til social samhørighed og økonomisk velstand, bør en sådan politik omfatte faktorer såsom beskæftigelse, deltagelse i det økonomiske liv, uddannelse og sprogundervisning, sundheds- og socialvæsen, bolig- og bymæssige spørgsmål såvel som kultur og deltagelse i det sociale liv. I denne forbindelse hilser Det Europæiske Råd det velkommen, at der er opnået enighed om direktiverne om familiesammenføring og status som fastboende udlænding, der er væsentlige instrumenter for integrationen af tredjelandstatsborgere.
29. En EU-integrationspolitik bør så effektivt som muligt bidrage til de nye demografiske og økonomiske udfordringer, som EU nu står over for under hensyntagen til de særlige behov hos de forskellige målgrupper af tredjelandstatsborgere, såsom kvinder, børn og ældre, flygtninge og personer, der nyder international beskyttelse, især med hensyn til deres opholds længde, varige karakter og stabilitet.
30. For at kunne tage disse udfordringer op, understreger Det Europæiske Råd behovet for at finde frem til lovlige måder, hvorpå tredjelandstatsborgere kan flytte til EU under hensyntagen til medlemsstaternes modtagekapacitet inden for rammerne af et forstærket samarbejde med hjemlandene, der vil vise sig nyttigt for begge parter.
31. Integrationspolitikkerne bør opfattes som en løbende proces, der går i begge retninger, og som bygger på gensidige rettigheder og tilsvarende forpligtelser for såvel tredjelandstatsborgere med lovligt ophold som værtslandet. Selv om medlemsstaterne fortsat har det primære ansvar for udformningen og gennemførelsen af integrationspolitikkerne, bør disse politikker udformes inden for en sammenhængende EU-ramme under hensyntagen til medlemsstaternes juridiske, politiske, økonomiske, sociale og kulturelle forskelle. Med henblik på at fremskynde udformningen af denne ramme bør man overveje at fastlægge en række fælles grundlæggende principper.
32. Da integrationen af tredjelandstatsborgere med lovligt ophold er en kompleks proces, der nødvendiggør udveksling af erfaringer, understreger Det Europæiske Råd betydningen af at udvikle samarbejdet og udvekslingen af oplysninger inden for rammerne af den nyligt etablerede gruppe af nationale kontaktpunkter vedrørende integration med særligt henblik på at styrke koordineringen af de relevante politikker på nationalt plan og EU-plan.

33. Det Europæiske Råd opfordrer i den forbindelse Kommissionen til at forelægge en årlig rapport om indvandring og integration i Europa med henblik på at kortlægge oplysninger om indvandring i EU som helhed samt politikker og praksis på indvandrings- og integrationsområdet. Denne rapport, der bør indeholde en præcis og objektiv analyse af ovennævnte spørgsmål, vil kunne være til hjælp i forbindelse med udvikling og fremme af politiske initiativer med henblik på en mere effektiv forvaltning af indvandringen i Europa.
34. I betragtning af, hvor vigtigt det er at overvåge og analysere det flerdimensionelle indvandringsfænomen, noterer Det Europæiske Råd sig endvidere med tilfredshed, at der er oprettet et europæisk indvandringsnetværk, og det vil undersøge muligheden af at oprette en permanent struktur i fremtiden.
35. Integrationspolitikens succes afhænger af effektiv medvirken fra alle mulige aktørers side. De kompetente EU-organer, nationale og lokale myndigheder, fagforeninger, arbejdsgiverforeninger, ikke-statslige organisationer, indvandrerorganisationer og organisationer med kulturelt, socialt og sportsligt sigte bør tilskyndes til at deltage i den fælles indsats såvel på EU-plan som på nationalt plan. Vi ser i den forbindelse med tilfredshed på det første europæiske diasporatopmøde, der finder sted i Thessaloniki samtidig med Det Europæiske Råds møde.

III. UDVIDELSEN

36. Efter undertegnelsen den 16. april 2003 i Athen af tiltrædelsestraktaten, hvori vi erklærede, at "tiltrædelsen er en ny kontrakt mellem vore befolkninger og ikke blot en traktat mellem vore stater", har resultaterne af folkeafstemningerne i Malta, Slovenien, Ungarn, Litauen, Slovakiet, Polen og Den Tjekkiske Republik givet ny fremdrift til ratifikationsprocessen. Denne proces skal afsluttes i så god tid, at de ti nye medlemsstater kan tiltræde EU den 1. maj 2004. De ti tiltrædende stater opfordres til at videreføre deres bestræbelser i de kommende måneder, så de ved tiltrædelsen er fuldt ud parate til at påtage sig forpligtelserne ved medlemskabet. Dette omfatter ligeledes den nødvendige oversættelse af gældende fællesskabsret. Med henblik på en vellykket gennemførelse af udvidelsen er overvågningen af disse forberedelser blevet intensiveret på grundlag af Kommissionens periodiske rapporter.

37. Bulgarien og Rumænien er en del af samme inklusive og irreversible udvidelsesproces. I overensstemmelse med konklusionerne fra Det Europæiske Råd i København og afhængigt af de videre fremskridt med hensyn til opfyldelsen af medlemskabskriterierne er målet at byde Bulgarien og Rumænien velkommen som medlemmer i 2007. For at nå dette mål skal tempoet i forhandlingerne fastholdes, og forhandlingerne skal fortsætte på samme grundlag og ud fra samme principper som forhandlingerne med de ti tiltrædende stater, således at hvert kandidatland bedømmes på grundlag af sine egne resultater. I betragtning af de betydelige fremskridt, der er opnået, støtter EU Bulgariens og Rumæniens bestræbelser på at nå målet om at afslutte forhandlingerne i 2004 og opfordrer dem til at optrappe de praktiske forberedelser. Drøftelser af eller enighed om kommende reformer af politikker, eller de nye finansielle overslag, udgør ikke nogen hindring for fortsættelsen og afslutningen af tiltrædelsesforhandlingerne, og de foregriber heller ikke resultatet af disse forhandlinger. Det Europæiske Råd vil i december 2003 på grundlag af de periodiske rapporter og strategidokumentet fra Kommissionen vurdere de fremskridt, der er gjort, med henblik på at udstikke rammerne for afslutningen af tiltrædelsesforhandlingerne.
38. Det Europæiske Råd ser med tilfredshed på den tyrkiske regerings beslutning om at fortsætte reformprocessen og navnlig afslutte det resterende lovgivningsmæssige arbejde inden udgangen af 2003, og det støtter landets igangværende bestræbelser på at opfylde de politiske Københavnskriterier for indledning af tiltrædelsesforhandlinger med EU. Set i lyset af de fremskridt, der er gjort, er der stadig behov for en betydelig ekstra indsats med henblik herpå. For at bistå Tyrkiet med at nå dette mål vedtog Rådet for nylig et revideret tiltrædelsespartnerskab med angivelse af de prioriterede mål, som Tyrkiet skal søge at nå med støtte fra en betydeligt forøget finansiell førtiltrædelsesbistand. I overensstemmelse med Helsingforskonklusionerne vil opfyldelse af disse prioriterede mål bidrage til at hjælpe Tyrkiet på vej mod EU-medlemskab. Tiltrædelsespartnerskabet er hjørnестenen i forbindelserne mellem EU og Tyrkiet, ikke mindst med henblik på den afgørelse, der skal træffes af Det Europæiske Råd i december 2004.

IV. CYPERN

39. Cyperns tiltrædelse af EU har allerede bidraget til at forbedre mulighederne for, at de to befolkningsgrupper når frem til en samlet løsning på Cypern-spørgsmålet. Med henblik herpå støtter EU kraftigt en fortsættelse af FN's generalsekretærs mæglingsbestræbelser i overensstemmelse med de relevante resolutioner fra FN's Sikkerhedsråd, herunder resolution 1475/2003. Den nylige lempelse af restriktionerne i forbindelse med kontakter og kommunikation mellem græsk- og tyrkisk-cyprioter har været positiv og har vist, at de to samfund kan leve sammen på en genforenet ø inden for EU. Samtidig mener EU dog ikke, at dette kan træde i stedet for en samlet løsning. Det Europæiske Råd opfordrer derfor alle de berørte parter, ikke mindst Tyrkiet og den tyrkisk-cypriotiske ledelse, til at bakke kraftigt op om FN-generalsekretærens indsats, og det opfordrer i den forbindelse til en hurtig genoptagelse af samtalerne på grundlag af generalsekretærens forslag. EU vil derfor bidrage yderligere til en retfærdig, holdbar og velfungerende løsning af Cypern-spørgsmålet, der er i overensstemmelse med de relevante resolutioner fra FN's Sikkerhedsråd. EU minder om, at det er rede til at indarbejde vilkårene for en løsning i overensstemmelse med de principper, EU bygger på. I den forbindelse ser Det Europæiske Råd med tilfredshed på, at Kommissionen er rede til at yde bistand til en hurtig løsning inden for rammerne af fællesskabsretten. Det hilser også Kommissionens meddelelse om fremme af den økonomiske udvikling i den nordlige del af Cypern velkommen og ser frem til iværksættelsen af disse foranstaltninger i overensstemmelse med konklusionerne fra Det Europæiske Råd i København og i samråd med den cypriotiske regering.

V. DET VESTLIGE BALKAN

40. Det Europæiske Råd henviser til sine konklusioner fra København (december 2002) og Bruxelles (marts 2003) og gentager, at det er fast besluttet på fuldt ud og effektivt at støtte det europæiske perspektiv for landene i det vestlige Balkan, der vil blive en integrerende del af EU, når de opfylder de opstillede kriterier.
41. Det tilslutter sig Rådets konklusioner af 16. juni om det vestlige Balkan, herunder bilaget "*Thessaloniki-dagsordenen for det vestlige Balkan: På vej mod europæisk integration*", der sigter mod en yderligere styrkelse af de privilegerede forbindelser mellem EU og det vestlige Balkan, idet man også bygger på erfaringerne med udvidelsen. EU's således udbyggede stabiliserings- og associeringsproces vil fortsat danne rammen om den europæiske kurs, som landene i det vestlige Balkan skal følge hele vejen frem til deres senere tiltrædelse.
42. Det Europæiske Råd ser frem til topmødet mellem EU og det vestlige Balkan den 21. juni som en vigtig lejlighed for begge parter til at fremme deres fælles mål. Den *erklæring*, der i den forbindelse vedtages, vil sammen med *Thessaloniki-dagsordenen* udgøre et godt grundlag for at lede de vestlige Balkanlandes reformbestræbelser i retning af en tilnærmelse til EU og for EU's øgede støtte til deres indsats.
43. Det Europæiske Råd tilslutter sig ligeledes Rådets konklusioner vedrørende den årlige gennemgang af stabiliserings- og associeringsprocessen for 2003.

VI. ET BREDERE EUROPA/NYE NABOER

44. Med udvidelsen flyttes EU's grænser længere ud, og vi kommer tættere på nye naboer. I Athen erklærede vi følgende: "Vi er også fast besluttet på at udvikle stadig stærkere bånd og et stadig tættere samarbejde med vore naboer og på at dele dette værdifællesskabs fremtid med andre uden for vore grænser". Deres stabilitet og velstand er uløseligt forbundet med vores. For at styrke vore fælles værdier og fremme vore fælles interesser har vi udformet nye politikker for et bredere Europa, vore nye naboer. Det Europæiske Råd bekræftede i København, at det tillægger disse politikker stor betydning. De møder med de berørte partnere, der siden har fundet sted inden for rammerne af Europakonferencen den 17. april i Athen og Euro-Middelhavs-ministrenes midtvejsmøde den 26.-27. maj på Kreta, har givet en ny impuls til udformningen af disse politikker. Det Europæiske Råd godkender i denne ånd konklusionerne fra samlingen i Rådet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 16. juni og ser frem til både Rådets og Kommissionens arbejde med at sammensætte de forskellige elementer af disse politikker.

VII. OPFØLGNING AF DET EUROPÆISKE RÅDS FORÅRSMØDE I 2003**De overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker og beskæftigelsesretningslinjerne**

45. Det Europæiske Råd henleder især opmærksomheden på følgende centrale politiske prioriteter, der ligger til grund for de overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker og de reviderede beskæftigelsesretningslinjer:

- tilvejebringelse af de bedste økonomiske betingelser for at fremme vækst, for det første ved at tilvejebringe en stabilitetsorienteret makroøkonomisk ramme, som kan være en platform for øget indenlandsk efterspørgsel og jobskabelse, og for det andet ved at søge at opnå øget konkurrenceevne og dynamik gennem investeringer i menneskelig og fysisk kapital og FoU, gennem forbedret anvendelse af teknologi og udnyttelse af forskning overalt i økonomien, gennem fuldt integrerede finansmarkeder i EU og fremme af iværksætterkultur og forbedring af industriens rammebetingelser
- gennemførelse af reformer for at skabe flere og bedre job med henblik på at fremme fuld beskæftigelse, der gør arbejdsmarkederne mere effektive, inklusive og tilpasningsdygtige, tilpasser skatteordningerne og indkomstoverførselssystemerne, så det kan betale sig at arbejde, øger arbejdsmarkedsdeltagelsen i overensstemmelse med Lissabon-målsætningerne, tilstræber en ny balance mellem fleksibilitet og tryghed i ansættelsen og fremmer arbejdskraftens mobilitet samt forbedrer og ajourfører kvalifikationer for at opnå øget produktivitet og job af højere kvalitet, og
- større holdbarhed i de offentlige finanser, navnlig ved yderligere at nedbringe gældskvoterne og gennemføre reformer af pensions- og sundhedssystemerne nu, hvor der endnu er demografisk mulighed for at sætte ind og dermed sørge for, at der ikke lægges tunge byrder på fremtidige generationer, samt ved at øge beskæftigelsesfrekvensen.

46. Det Europæiske Råd godkender på denne baggrund udkastene til de overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker og til beskæftigelsesretningslinjerne. Det er første gang, de to sæt retningslinjer forelægges under nye strømlinede procedurer: Det Europæiske Råd udtrykker tilfredshed med, at begge sæt retningslinjer nu dækker en treårig periode og forelægges i en ny kortfattet form med klare anbefalinger til politiske foranstaltninger. Det mellemlange perspektiv og de specifikke anbefalinger til de enkelte politiske beslutningstagere udgør en samlet vedtaget ramme for økonomisk-politiske foranstaltninger, som fremskridt systematisk kan vurderes ud fra i de kommende år. Medlemsstaterne bør sikre konsekvens og sammenhæng i gennemførelsen af begge sæt retningslinjer.

ECB

47. Stats- og regeringscheferne har truffet beslutning om Jean-Claude Trichets kandidatur til stillingen som formand for Den Europæiske Centralbank. De opfordrer Rådet (økonomi og finans) til på sin næste samling at indlede proceduren i traktatens artikel 112.

Fremskridt med den reformdagsorden, der blev fastlagt i Lissabon

48. På grundlag af en rapport fra formandskabet noterede Det Europæiske Råd sig, hvor langt man er kommet med gennemførelsen af de forskellige mandater fra Det Europæiske Råds forårsmøde i 2003, og det erkendte, at der trods fremskridt stadig er meget, der mangler at blive gjort.
49. I den forbindelse udtrykker det navnlig tilfredshed med den endelige vedtagelse af skattepakken og energipakken for det indre marked og de aftaler, der er indgået om bedre lovgivning, i form af en interinstitutionel aftale mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen, samt om anden jernbanepakke og afgørelsen om at bemyndige Kommissionen til at indlede forhandlinger med USA om lufttransport, videreanvendelse af den offentlige sektors dokumenter og oprettelsen af det europæiske agentur for net- og informationssikkerhed, Erasmus Mundus- og e-Learning-programmerne, programmet om intelligent energi i Europa, beslutningen om transeuropæiske energinet samt direktivet om miljøansvar.
50. Aftalen om begrænsning af transport af svær brændselsolie i enkeltskrogede skibe og fremskyndet udfasning af sådanne skibe er også et velkomment fremskridt. Det Europæiske Råd understregede, at det er vigtigt, at Rusland inddrages i denne proces.
51. Det Europæiske Råd udtrykker ligeledes tilfredshed med fremskridtene i forbindelse med gennemførelsen af handlingsplanen for finansielle tjenesteydelser (pensionsfonde, prospekter og investeringstjenester) og moderniseringen af forordning nr. 1408/71 med henblik på øget bevægelighed for EU-borgerne på tværs af grænserne
52. Det Europæiske Råd henviser til konklusionerne fra Det Europæiske Råds forårsmøde i 2003 om prissætning for transportinfrastrukturer og hilser med tilfredshed, at Kommissionen agter meget snart at forelægge et forslag om et euromærkat.

53. Det Europæiske Råd noterer sig endelig, at Kommissionen i samarbejde med Den Europæiske Investeringsbank agter at tage initiativ til at støtte vækst og integration ved at øge de samlede investeringer og den private sektors deltagelse i transeuropæiske net og større FoU-projekter, og det opfordrer i den forbindelse det italienske formandskab til at arbejde videre med disse planer.

VIII. EKSTERNE FORBINDELSER, FUSP OG ESFP

EU's sikkerhedsstrategi

54. EU er fast besluttet på at leve op til sit ansvar og garantere et sikkert Europa og en bedre verden. Vi vil med henblik herpå uophørligt bidrage til at styrke og omstrukturere institutionerne for global governance og regionalt samarbejde og udvide folkerettens anvendelsesområde. Vi vil støtte konfliktforebyggelse, fremme retfærdighed, bæredygtig udvikling, hjælpe med til at sikre fred og forsvare stabilitet i vores region og globalt. Det Europæiske Råd ser derfor med tilfredshed på de anbefalinger, som generalsekretæren/den højtstående repræsentant Javier Solana har forelagt med henblik på en samlet strategi på det udenrigs- og sikkerhedspolitiske område, et initiativ udsprunget af det uformelle udenrigsministermøde i Kastellorizo. Det pålægger generalsekretæren/den højtstående repræsentant i tæt samarbejde med medlemsstaterne og Kommissionen at fortsætte dette arbejde og uddybe undersøgelsen af de sikkerhedsudfordringer, vi står overfor, med henblik på at forelægge Rådet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) en EU-sikkerhedsstrategi, som skal vedtages af Det Europæiske Råd i december. Denne strategi bør også tage hensyn til medlemsstaternes interesser og borgernes prioriteter og være et dynamisk dokument, som kan drøftes offentligt og revideres om nødvendigt.

ESFP

55. Det Europæiske Råd godkender formandskabets rapport om de fremskridt, der er sket inden for ESFP.
56. Det Europæiske Råd hilser konklusionerne fra samlingen i Rådet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 19. maj velkommen og noterer sig med tilfredshed de fremskridt, der er sket med hensyn til militærkapacitet. EU har nu operativ kapacitet inden for hele spektret af Petersberg-opgaver, idet det dog må erkendes, at der er mangler, som medfører begrænsninger og bindinger, der imidlertid kan afhjælpes gennem en yderligere udvikling af EU's militærkapacitet, herunder oprettelse af ECAP-projektgrupper.
57. Der er gjort fremskridt med udviklingen af kapacitets- og konceptaspekterne på de fire prioriterede områder af den civile krisestyring: politi, retssamfund, civil forvaltning og civilbeskyttelse.

58. EU's operative kapacitet er på ny blevet bekræftet gennem iværksættelsen af tre ESFP-operationer: EUPM i Bosnien-Hercegovina, Concordia i Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien og Artemis i Bunia i Den Demokratiske Republik Congo.
59. De EU-ledede operationer EUPM og Artemis har været stærkt impulsgivende for samarbejdet mellem EU og FN.
60. Det Europæiske Råd udtrykker tilfredshed med indgåelsen og implementeringen af de permanente ordninger mellem EU og NATO, navnlig Berlin plus, som har forbedret EU's operative kapacitet og skabt rammer for det strategiske partnerskab mellem de to organisationer inden for krisestyring.
61. I overensstemmelse med mandatet fra Det Europæiske Råd i Sevilla har formandskabet forelagt den årlige rapport om gennemførelsen af EU-programmet til forebyggelse af voldelige konflikter, som Det Europæiske Råd hermed godkender. I forbindelse med gennemførelsen af dette program har det græske formandskab desuden lagt vægt på den regionale tilgang ved hovedsagelig at fokusere på det vestlige Balkan.
62. Det Europæiske Råd noterer med tilfredshed de fremskridt, der er sket med hensyn til EU's optræden udadtil (herunder FUSP/ESFP) i forbindelse med bekæmpelse af terrorisme, således som det fremgår af vedlagte rapport (bilag I) om spørgsmålet, som Det Europæiske Råd hermed godkender.
63. Det Europæiske Råd noterede sig en rapport fra premierminister Guy Verhofstadt om mødet om ESFP den 29. april 2003.

Masseødelæggelsesvåben

64. Det Europæiske Råd godkender vedlagte erklæring (bilag II) om ikke-spredning af masseødelæggelsesvåben, som Rådet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) vedtog den 16. juni 2003.

Agentur for udvikling af forsvarskapaciteter

65. Det Europæiske Råd pålægger i forlængelse af konklusionerne fra sit forårsmøde i 2003 Rådets relevante organer at tage de nødvendige skridt til i løbet af 2004 at oprette et mellemstatsligtagentur for udvikling af forsvarskapaciteter, forskning, anskaffelse og forsvarsmateriel. Detteagentur, der underlægges Rådets myndighed, og som er åbent for deltagelse af alle medlemsstater, skal tage sigte på at udvikle forsvarskapacitet inden for krisestyring, fremme og styrke det europæiske forsvarsmaterielsamarbejde, styrke grundlaget for den europæiske forsvarsindustri og -teknologi og skabe et konkurrencedygtigt europæisk forsvarsmaterielmarked samt, eventuelt i samarbejde med Fællesskabets forskningsaktiviteter, fremme forskning, der sigter mod at blive førende inden for strategiske teknologier for fremtidige forsvars- og sikkerhedskapaciteter og dermed styrke Europas industrielle potentiale på dette område.

Forbindelserne med den arabiske verden

66. EU er overbevist om, at det skal styrke sit partnerskab med den arabiske verden. Det agter at fremme en tættere politisk dialog, pluralisme og demokratiske reformer og økonomisk og social udvikling. Dialogen mellem de forskellige kulturer, religioner og civilisationer bør intensiveres.
67. Det Europæiske Råd anmoder på denne baggrund Kommissionen og den højtstående repræsentant om at fortsætte deres arbejde og om at udarbejde en detaljeret arbejdsplan, der skal forelægges for Det Europæiske Råd i oktober 2003, under fuldt hensyn til eksisterende politikker og programmer, navnlig Barcelona-processen og initiativet vedrørende nye nabolande. Rådet vil på dette grundlag træffe passende beslutninger.

Euro-Middelhavs-partnerskabet

68. Det Europæiske Råd så med tilfredshed på den samarbejdsånd, som alle deltagerne udviste på det Euro-Middelhavs-midtvejsministermøde, der fandt sted på Kreta. Det understregede, at styrkelsen af den parlamentariske dimension i Euro-Middelhavs-partnerskabet i høj grad vil bidrage til det interparlamentariske samarbejde. Det anerkendte også, at vedtagelsen af vejledende principper for dialogen mellem kulturer og civilisationer vil lette oprettelsen af en Euro-Middelhavs-fond. I bestræbelserne på at omdanne Middelhavsområdet til et område med dialog, samarbejde, fred og stabilitet forventes civilsamfundet i landene i regionen, herunder kvinderne, at spille en vigtig rolle i forbindelse med fremme af demokratiske værdier, social bevidsthed, uddannelse og udvikling.

USA

69. Det Europæiske Råd gjorde status over forholdet mellem EU og USA og gav udtryk for den overbevisning, at udviklingen af de transatlantiske forbindelser på et ligeværdigt grundlag fortsat er af afgørende betydning på alle områder, ikke blot for de to parter, men også for det internationale samfund.
70. Det Europæiske Råd ser frem til, at topmødet mellem EU og USA i Washington den 25. juni 2003 skal fastlægge prioriteter for de indbyrdes forbindelser med henblik på intensiveret samarbejde for at opnå konkrete resultater, videreudvikling af allerede opnåede fremskridt på en række områder og udvikling af nye samarbejdsområder. Endvidere er EU fast besluttet på at udvikle den transatlantiske dialog på alle niveauer mellem institutionerne i de to parter samfund og fortsætte drøftelserne med USA om forslag om styrkelse af forbindelserne, herunder tanker, der måtte opstå i forbindelse med udarbejdelsen af EU's sikkerhedsstrategi.

Fælles strategier

71. Det Europæiske Råd noterer sig de periodiske rapporter om gennemførelsen af EU's fælles strategier over for Rusland og Middelhavsområdet og er enig om at forlænge anvendelsesperioden for den fælles strategi over for Rusland til den 24. juni 2004.

Bekæmpelse af HIV/AIDS, tuberkulose og malaria

72. Det Europæiske Råd bekræfter på ny sin vilje til at bekæmpe HIV/AIDS, tuberkulose og malaria med henblik på at udrydde disse sygdomme. Det ser med tilfredshed på den hurtige indledning af arbejdet i Den Globale Fond for Bekæmpelse af HIV/AIDS, Tuberkulose og Malaria og bekræfter, at det er fast besluttet på at sætte dette multilaterale instrument i stand til at give fattige i udviklingslandene adgang til forebyggelse, pleje og behandling til en overkommelig pris og af høj kvalitet.
73. Det opfordrer medlemsstaterne og Kommissionen til på et langsigtet grundlag at yde et betydeligt bidrag til finansiering af fonden. Det udtaler sin støtte til den internationale donor- og partnerkonference, der skal afholdes den 16. juli 2003 i Paris, hvor EU's bidrag til fonden vil blive fastlagt.

Humanitær folkeret

74. Det Europæiske Råd understreger betydningen af, at nationale væbnede styrker overholder gældende humanitær folkeret, og det fremhæver den vægt, det tillægger en dialog med ICRC om dette spørgsmål.

Den Internationale Straffedomstol (ICC)

75. EU udtaler sin stærke støtte til ICC som et vigtigt skridt fremad i gennemførelsen af den humanitære folkeret og menneskerettighederne. Vi vil fortsat arbejde aktivt for at sikre domstolens universalitet og bidrage til dens effektive funktion.

Grønt diplomati

76. Det Europæiske Råd bekræfter på ny sit tilsagn om at integrere miljøspørgsmål i de eksterne forbindelser ved at fremme europæisk diplomati inden for miljø og bæredygtig udvikling. I den forbindelse noterer det med tilfredshed, at der er blevet oprettet et net af eksperter i formandskabets regi i fuldt samarbejde med Kommissionen, således som der blev lagt op til i den strategi, der i Barcelona blev godkendt for miljøintegration i de eksterne politikker, som Rådet (almindelige anliggender) vedtager.

77. Det Europæiske Råd opfordrer Rådet til nøje at følge dette initiativ og til i samarbejde med Kommissionen at aflægge rapport om de opnåede resultater med henblik på mødet i juni 2005.

Mellemøsten

78. Der foreligger en historisk mulighed for fred i Mellemøsten. Det Europæiske Råd ser med tilfredshed på Israels og Den Palæstinensiske Myndigheds beslutning om at acceptere den køreplan, som kvartetten har udarbejdet med EU's fulde medvirken.
79. Det ser også med tilfredshed på de resultater, der blev nået på Aqaba-topmødet, præsident Bush's personlige engagement, de tilsagn, der er givet af premierministrene Sharon og Abu Mazen, og den vilje til fred, som de arabiske ledere viste i Sharm-el-Sheikh.
80. Det Europæiske Råd er fast besluttet på, at denne mulighed for fred ikke må fortabes. Det er fortsat dybt bekymret over den fortsatte vold på stedet, som har nået nye højder. Dette må ikke få lov til at bringe gennemførelsen af køreplanen i fare. Der er ikke noget alternativ til, at de to parter i god tro hurtigt gennemfører kvartettens køreplan, der indeholder klare tidsfrister for oprettelse senest i 2005 af en palæstinensisk stat, der lever side om side med Israel i fred og sikkerhed.
81. Det Europæiske Råd understreger betydningen af kvartettens rolle og EU's vilje til at bidrage i forbindelse med alle aspekter af gennemførelsen af køreplanen hen imod en varig, retfærdig og fredelig løsning af konflikten, bl.a. ved oprettelse af en troværdig og effektiv overvågningsmekanisme. Det kommende møde mellem kvartettens ledere i Amman er en god lejlighed til at understrege dette.
82. Den Europæiske Union fordømmer terrorisme i utvetydige vendinger og vil bidrage til bestræbelserne på at afskære terrorgrupper fra støtte, herunder fra våben og finansiering. EU er også parat til at bistå Den Palæstinensiske Myndighed i dens bestræbelser på at standse terrorisme, herunder dens evne til at hindre finansiering af terrorvirksomhed.
83. EU kræver, at Hamas og andre grupper øjeblikkeligt erklærer våbenhvile og indstiller al terrorvirksomhed, og erindrer om, at Rådet er i fuld gang med at undersøge mulighederne for at sætte kraftigere ind over for Hamas' tilvejebringelse af kapital. Det er af afgørende betydning, at alle de berørte, navnlig landene i regionen, fordømmer terrorismen og medvirker i bestræbelserne på at udrydde den.
84. EU ser med tilfredshed på genoptagelsen af sikkerhedssamtalerne og Egyptens aktive rolle i denne forbindelse.
85. Det Europæiske Råd opfordrer Israel til at tage skridt til at genoprette tilliden og afholde sig fra enhver form for straffeforanstaltninger, herunder udenretslige henrettelser, og til at handle i overensstemmelse med folkeretten.

86. Det opfordrer også Israel til at ændre bosættelsespolitikken og -aktiviteten og indstille konfiskeringerne af landområder og bygningen af det såkaldte sikkerhedshegn, da alt dette truer med at gøre det fysisk umuligt at gennemføre tostatsløsningen.
87. Freden i Mellemøsten vil ikke være altomfattende, hvis den ikke også omfatter Syrien og Libanon.
88. Freden kan aldrig opnås, hvis den ikke støttes af befolkningen. EU er parat til at tage initiativer, der har til formål at bygge de nødvendige broer mellem repræsentanter for civilsamfundene på begge sider. Dette bør omfatte kvindernes rolle, da deres bidrag ofte har vist sig at være en vigtig faktor i opbygningen af fred i krigshærgede områder.
89. Den Europæiske Union udtrykker sin tak til Miguel Angel Moratinos for det betydningsfulde arbejde, han har udført gennem de sidste syv år som EU's særlige repræsentant i Mellemøsten.
90. Endelig understreger EU den betydning, det tillægger den regionale dimension via Euro-Middelhavs-partnerskabet, og det ser med tilfredshed på den samarbejdsånd, som alle deltagerne udviste på det nylige midtvejsministermøde på Kreta.

Irak

91. Saddam Husseins regerings fald har banet vejen for, at det irakiske folk kan få en fremtid med fred, sikkerhed og velstand.
92. Det Europæiske Råd noterer sig med tilfredshed vedtagelsen af FN's Sikkerhedsråds resolution 1483, som er udtryk for en ny samarbejdsånd i det internationale samfund. Efter vores opfattelse kan den danne grundlag for en effektiv international støtte til de indledende faser i Iraks politiske overgang og samtidig sikre passende indtægter til humanitær bistand og genopbygning.
93. Det Europæiske Råd hilser med tilfredshed udpegelsen af Sergio Vieira de Mello til FN-generalsekretærens særlige repræsentant i Irak. Det ser frem til et betydeligt FN-bidrag til den proces, der så hurtigt som muligt skal føre frem til dannelsen af en repræsentativ irakisk regering, og i hvilken FN kan bruge sin unikke kapacitet og erfaring i postkonflikt-nationsopbygning. Det opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at støtte FN's særlige repræsentant i hans bestræbelser på at opfylde sit mandat.
94. EU giver på ny udtryk for, at det er fast besluttet på at bidrage til udviklingen af et velstående og stabilt Irak med en repræsentativ regering og et blomstrende civilsamfund, som det kan udvikle forbindelser med til gavn for begge parter. Udpegelsen af en irakisk midlertidig administration vil være et vigtigt første skridt i retning af dette mål.

95. Det Europæiske Råd hilser med tilfredshed forbedringen af den humanitære situation, men er fortsat bekymret over de vedvarende problemer med at skabe sikkerhed for civilbefolkningen. Lov og orden er en forudsætning for en bæredygtig genopbygning af landet. Det Europæiske Råd noterer sig, at en række medlemsstater og tiltrædende lande bidrager til at skabe betingelser for stabilitet og sikkerhed i Irak på baggrund af FN's Sikkerhedsråds resolution 1483.
96. EU er rede til at deltage i genopbygningen af Irak inden for rammerne af FN's Sikkerhedsråds resolution 1483. Det Europæiske Råd opfordrer Kommissionen og den højtstående repræsentant til at forelægge forslag om et EU-bidrag.
97. EU vil fortsætte sit aktive og betydelige engagement i det humanitære hjælpearbejde. Det ser frem til det rådgivende donormøde, som UNDP vil være vært for den 24. juni i New York.
98. Vi appellerer på ny til Iraks naboer om at bidrage til stabiliteten i Irak og i regionen, og vi er rede til at bidrage ved at styrke dialogen og samarbejdet på alle områder med den arabiske og islamiske verden.

Iran

99. Det Europæiske Råd drøftede udviklingen i forbindelserne med Iran. Det har med hensyn til Irans atomprogram noteret sig den erklæring, som formanden for IAEA's Styrelsesråd fremsatte i går. Det gentager sin fulde støtte til IAEA's bestræbelser på at gennemføre en samlet undersøgelse af Irans atomprogram. Det udtrykker alvorlig bekymring over nogle af aspekterne ved Irans program, navnlig for så vidt angår lukning af det nukleare brændselskredsløb, især urancentrifugen, som præsident Khatami har bebudet. Det Europæiske Råd forventer, at Iran holder det løfte, det bekræftede i går på IAEA's møde om fuld åbenhed. Det opfordrer Iran til at udvise fuld samarbejdsvilje over for IAEA i forbindelse med alle sine nukleare aktiviteter og til omgående og betingelsesløst at undertegne, ratificere og implementere tillægsprotokollen til dets kontrolaftale. Dette vil være et betydeligt skridt hen imod at skabe den stærkt påkrævede tillid.
100. Den Europæiske Union vil fortsat nøje overvåge udviklingen i denne sag og på alle andre områder, der giver anledning til bekymring i dets forbindelser med Iran. Det understreger navnlig behovet for en markant, positiv udvikling med hensyn til menneskerettigheder, herunder håndteringen af de seneste demonstrationer, terrorisme og fredsprocessen i Mellemøsten. Det gentager, at fremskridt på disse områder og en styrket dialog og et styrket samarbejde er indbyrdes afhængige, afgørende og gensidigt forstærkende elementer i forbindelserne mellem EU og Iran.

Nordkorea

101. Det Europæiske Råd er stadig alvorligt bekymret over Nordkoreas atomprogram og dets manglende opfyldelse af IAEA's kontrolaftale, der undergraver ikke-spredningsordningen. Rådet opfordrer Nordkorea til at afstå fra enhver handling, der kan forværre problemet yderligere. Det opfordrer endvidere indtrængende Nordkorea til tydeligt, kontrollerbart og uigenkaldeligt at afvikle sit atomprogram som et grundlæggende skridt til at bane vejen for en samlet og fredelig løsning og til på ny at bringe sig i fuld overensstemmelse med sine internationale ikke-spredningsforpligtelser. EU bekræfter på ny, at det er rede til at bidrage til en multilateral diplomatisk løsning på krisen, og udtrykker sin støtte til den politik for fred og velstand, som Republikken Korea følger.

Østtimor*Flygtninge*

102. Den Europæiske Union følger nøje situationen for de timoriske flygtninge, der stadig befinder sig på indonesisk område tæt på grænsen til Østtimor.
103. Det Europæiske Råd giver udtryk for EU's vilje til i samarbejde med De Forenede Nationers Højkommissær for Flygtninge at støtte de indonesiske myndigheder i forbindelse med den meget presserende gennemførelse af genhusningsprogrammerne for de flygtninge, der ikke agter at slå sig endeligt ned i Østtimor.

Valgbistand

104. Det Europæiske Råd bekræfter på ny sin støtte til konsolideringen af overgangen til demokrati i Østtimor. Det anmoder Rådet om sammen med Kommissionen at undersøge passende mekanismer for at yde myndighederne i Østtimor valgbistand, navnlig i forbindelse med det kommende valg i slutningen af indeværende år.

Burma

105. Det Europæiske Råd giver udtryk for, at det fortsat er stærkt bekymret over udviklingen i Burma, og erindrer om konklusionerne fra Rådet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) af 16. juni.
106. Det opfordrer kraftigt Burmas myndigheder til at løslade Daw Aung San Suu Kyi og andre medlemmer af Nationalforbundet for Demokrati (NLD) og til at genåbne NLD's kontorer.
107. Det anmoder formandskabet/den højtstående repræsentant om at tage kontakt med partnere i Asien for at afstemme holdningerne med dem.

Cuba

108. Det Europæiske Råd er fortsat stærkt bekymret over krænkelsen af de grundlæggende frihedsrettigheder i Cuba. Det erindrer om de konklusioner om Cuba, der blev vedtaget på samlingen i Rådet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 16. juni.
109. Det Europæiske Råd beklager og tager afstand fra de cubanske myndigheders helt forkastelige opførsel over for EU, EU's medlemsstater og de tiltrædende stater.

Centralafrika

110. Det Europæiske Råd finder det nødvendigt, at EU og dets medlemsstater beslutsomt giver deres politiske og diplomatiske støtte til fredsmissionen i Den Demokratiske Republik Congo (Ituri), hvis indførelsen af den overgangsregering, der er fastsat i Pretoria-aftalerne, ikke skal bringes i fare.
-

DET EUROPÆISKE RÅD
Thessaloniki

FORMANDSKABETS
KONKLUSIONER

den 19. og 20. juni 2003

BILAG

BILAG I**FORMANDSKABETS RAPPORT TIL DET EUROPÆISKE RÅD
OM EU'S OPTRÆDEN UDADTIL
MED HENBLIK PÅ BEKÆMPELSE AF TERRORISME (HERUNDER FUSP/ESFP)****INDLEDNING**

På baggrund af konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Sevilla og efter konklusionerne fra mødet i december 2002 i Rådet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) er der udviklet en mangesidet strategi for bekæmpelse af terrorisme i forbindelse med alle aspekter af EU's udenrigspolitik.

Som en opfølgning af de henstillinger, der er indeholdt i rapporten til Rådet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) på samlingen den 4. december 2002, gennemgår nærværende rapport de opnåede fremskridt.

A. EU's FORBINDELSER MED TREDJELANDE**1. Trusselsanalyser**

Der er gjort en konstant indsats for at udbygge analysen af trusler på verdensplan. COTER har udarbejdet tre (3) nye regionale trusselsvurderinger (Central- og Latinamerika, Sydasien og Sydøst-asien). Der er ligeledes færdiggjort fjorten (14) nye landespecifikke trusselsvurderinger. Sammenstillingen omfatter nu 9 regioner og 55 lande. Der er også gjort fremskridt med hensyn til ajourføring og revision af de eksisterende vurderinger. Ajourføringsprocessen er fortløbende.

Disse vurderinger indeholder anbefalinger med henblik på en EU-strategi, der er rettet mod de pågældende lande og regioner, samt opfølgning. Der udfoldes bestræbelser for at forenkle og tydeliggøre disse anbefalinger i rapporterne. De metoder, der skal anvendes til at forenkle anbefalingerne, vil blive fastlagt under det kommende italienske formandskab.

2. Tematisk vurdering

På grundlag af en tematisk vurdering har EU vedtaget politikanbefalinger om bekæmpelse af terrorisme i forbindelse med terroristgrupper.

3. Rapport om yderliggående fundamentalisme og terrorisme

Efter udenrigsministrenes drøftelser på samlingen i Rådet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) i oktober 2002 besluttede det danske formandskab at pålægge en gruppe af ministres personlige repræsentanter at forelægge en analyse af fænomenet yderliggående fundamentalisme og terrorisme. Mellem december 2002 og maj 2003 har Gruppen vedrørende Yderliggående Fundamentalisme og Terrorismen afholdt fire møder (en gang i København, to gange i Bruxelles og en gang i Athen). Den endelige rapport er blevet forelagt og vil blive drøftet mere indgående i Rådet med henblik på at arbejde videre ud fra anbefalingerne deri.

4. Revision af aspekterne vedrørende bekæmpelse af terrorisme i tredjelforbindelser

Den Europæiske Union har indført en procedure for at sikre, at de aspekter, der vedrører bekæmpelse af terrorisme i tredjelforbindelserne og herunder i givet fald i de overenskomstmæssige forbindelser, tages op til revision og ændres efter den systematiske evaluering, der blev indført af Rådet (almindelige anliggender) i oktober 2001. Der er indtil videre indsat standardklausuler om bekæmpelse af terrorisme i aftaler med Chile, Algeriet, Egypten og Libanon, og de indgår i de igangværende forhandlinger om aftaler med Syrien, Iran og Samarbejdsrådet for Golfstaterne (GCC).

5. Politisk dialog

Politisk dialog med tredjelandene samt regionale og subregionale organisationer er et vigtigt redskab til at oplyse tredjelande om den betydning, som EU tillægger bekæmpelsen af terrorisme.

Der har været fremsat fælles erklæringer sammen med Indien, Japan, Canada, Rusland, Latinamerika, ASEM og Den Afrikanske Union, der har dannet grundlag for fremme af samarbejdet om bekæmpelse af terrorisme, og i januar blev der fremsat en ny fælles erklæring sammen med ASEAN. Der er navnlig i forbindelse med dialogen med USA, Rusland og Indien blevet gjort en indsats for at udbyde det eksisterende samarbejde, idet man har fokuseret på at udarbejde relevante handlingsplaner og arbejdet med specifikke aftalte samarbejdsområder.

6. Retningslinjer for en fælles strategi for bekæmpelse af terrorisme

Der er udført et omfattende arbejde med hensyn til retningslinjerne for en fælles strategi for bekæmpelse af terrorisme, der er ved at blive færdiggjort. Disse retningslinjer, der er et ledsagende internt redskab til EU's handlingsplan, vil bidrage yderligere til den politiske dialog samt til en bedre implementering af EU's politik vedrørende bekæmpelse af terrorisme.

B. FAGLIG BISTAND TIL TREDJELANDE

1. Faglig bistand fra EU til tredjelande (i henhold til UNSCR 1373)

For at opfylde målet om afgrænsning af specifikke aktioner, som skal bistå tredjelande med at overholde deres forpligtelser i henhold til UNSCR 1373, har Den Europæiske Union på forslag af Kommissionen handlet hurtigt ved at fastlægge en strategi, som går ud på at stille supplerende og målrettede faglige bistandsprojekter til rådighed for en række tredjelande, som skal lette gennemførelsen af UNSCR 1373 og andre relevante internationale instrumenter. På grundlag af denne ramme er der ved at blive iværksat pilotprojekter i en begrænset antal lande. Der er på grundlag af kriterier, som er godkendt af Rådet, og i samråd med FN-Komitéen mod Terrorismen blevet udvalgt nogle lande, hvortil der fortrinsvis skal ydes bistand.

Kommissionen har besluttet at prioritere Indonesien, Pakistan og Filippinerne som de første pilotlande, hvortil der skal ydes bistand. I november 2002 blev der gennemført en evalueringsmission i Filippinerne, og i januar 2003 blev der gennemført tilsvarende missioner i Indonesien og Pakistan. Konkrete projekter er ved at blive udformet i tæt samarbejde med de pågældende tredjelande og på grundlag af evalueringsmissioner med deltagelse af Kommissionen og nationale eksperter fra EU-medlemsstaterne. Der er blevet udarbejdet referencerammer, som er blevet drøftet med modtagerlandene. Kommissionen er samtidig ved at undersøge mulighederne for at bidrage til programmer for terrorismebekæmpelse under regionale organisationer såsom OSCE og ASEAN.

2. Oversigt over bilateral bistand, som medlemsstater yder til tredjelande

For at fremme koordineringen mellem EU-medlemsstaterne er der udarbejdet en første oversigt over programmer for bilateral bistand til tredjelande i forbindelse med bekæmpelse af terrorisme. Dette dokument vil blive ajourført regelmæssigt afhængigt af behovet.

C. BEKÆMPELSE AF FINANSIERINGEN AF TERRORISME

Bekæmpelse af finansieringen af terrorisme har fortsat højeste prioritet i Den Europæiske Union. EU er internt og i samarbejde med tredjelande, navnlig USA, ved at undersøge, hvordan man kan fremme det internationale samfunds aktiviteter på dette område. Denne rapport indeholder henstillinger på dette område.

Man har arbejdet videre med indefrysning af midler og økonomiske ressourcer med henblik på at forebygge finansiering af terrorisme. Den lovgivning, der tager sigte på Al Qaeda og Taleban (forordning (EF) nr. 881/2002), er blevet ajourført flere gange for at bringe den i overensstemmelse med de ændringer, som er blevet besluttet af den kompetente Sanktionskomité under FN's Sikkerhedsråd. Rådet har også offentliggjort en ændring (forordning (EF) nr. 561/2003), som gennemfører de undtagelser, der er fastsat i resolution 1452(2002). Rådet har endvidere revideret og ændret listen over de personer, grupper og enheder, som er omfattet af indefrysningstiltagene i fælles holdning 2001/931/FUSP og forordning (EF) nr. 2580/2001 som fastsat i disse retsakter.

Det fremgår af de fælles konklusioner fra EU-GCC-ministermødet den 3. marts 2003 i Doha, at det er meget vigtigt at bekæmpe finansieringen af terrorisme og navnlig at forhindre terrorgrupper i at opnå finansiering. I den forbindelse foreslog EU Golfstaterne at indlede en dialog i en endnu ikke fastlagt form om, hvordan man kan sikre gennemsigtighed i anvendelsen af midler, som er indsamlet til humanitære formål.

EU har fortsat arbejdet i FATF med at revidere de 40 specifikke henstillinger og sikre fuld overholdelse af de 8 specifikke henstillinger angående finansiering af terrorisme. EU vil fortsætte sin støtte til FATF, herunder arbejdet med at indkredse lande, hvortil der fortrinsvis skal ydes faglig bistand med henblik på bekæmpelse af finansiering af terrorisme.

D. SAMARBEJDE MED INTERNATIONALE ORGANISATIONER, REGIONALE FORA OG ANDRE PARTNERE

1. Internationale organisationer og regionale fora

EU har deltaget i alle større begivenheder, som har fundet sted i FN (UNCTC, 6. Komité, Ad hoc-komitéen, UNODC og FN-Centret for International Kriminalitetsforebyggelse). EU har navnlig deltaget aktivt i det særlige møde i Komitéen mod Terrorisme med internationale, regionale og subregionale organisationer den 6. marts 2003.

EU følger også udviklingen i Den Internationale Søfartsorganisation (IMO), hvor der er forhandlinger i gang med henblik på revision af konventionen og protokollen om terrorisme til søs fra 1988.

EU har også bidraget til arbejdet i andre internationale organisationer som led i bekæmpelsen af terrorisme og fortsat det nære samarbejde med regionale fora såsom forummet vedrørende Latinamerika/Caribien, ASEM, ASEAN, ARF, Barcelona-processen osv.

2. Bilateralt samarbejde

Der er blevet iværksat nye initiativer, taget mere konkrete skridt og udvekslet vigtige oplysninger med USA som led i uddybningen af den politiske dialog og udvidelsen af samarbejdet med USA om bekæmpelse af terrorisme.

Det initiativ, der er taget til konkrete handlingsplaner med andre partnere (Rusland), har ført til en mere solid og gensidig form for samarbejde. Der er dog behov for et mere konsolideret arbejde, hvor man bl.a. overvejer at inddrage andre nøglepartnere i verden.

E. SAMARBEJDE PÅ TVÆRS AF SØJLERNE

EU er ved at udvikle en mere samordnet strategi på tværs af søjlerne til bekæmpelse af terrorisme. COTER-Gruppen og Terrorismegruppen (RIA) har udarbejdet et EU-kompendium over trusselvurderinger med henblik på bekæmpelse af terrorisme. I dette fælles dokument fremlægges den samlede trussel mod EU's interesser såvel internt som internationalt. Der blev under det fælles FUSP/RIA-møde om terrorisme fremsat forslag om at fremme tværsøjlestrategien, og de vil blive gennemgået nærmere.

F. ESFP

Der er gjort fremskridt med implementeringen af Sevilla-erklæringen om ESFP's bidrag til bekæmpelsen af terrorisme, som blev vedtaget af Det Europæiske Råd i juni 2002. I overensstemmelse med denne erklæring og rapporten fra det danske formandskab, som Rådet noterede sig i december 2002, vedrørende EU's optræden udadtil med henblik på bekæmpelse af terrorisme er EU i færd med at afgrænse det mulige samspil mellem de militære kapaciteter under ESFP og bekæmpelsen af terrorisme.

- a. Spørgsmålet om, hvordan militære aktiver og kapaciteter kan bidrage til beskyttelsen af civilbefolkninger mod følger af terrorangreb, herunder kemiske, biologiske, radiologiske og nukleare angreb, er blevet taget op.

Rådet noterede sig oprettelsen af en database over militære aktiver og kapaciteter af betydning for beskyttelsen af civilbefolkninger mod følgerne af terrorangreb, herunder kemiske, biologiske, radiologiske og nukleare angreb, idet denne database kun skal være til orientering. EU's Militærstab har sendt et spørgeskema til medlemsstaterne for at indsamle oplysninger med henblik på oprettelsen af en sådan database. Disse oplysninger skal forbedre samarbejdet mellem medlemsstaterne, når de overvejer at anvende de relevante militære aktiver og kapaciteter i krisestyringsoperationer, eller til støtte for konsekvensstyringsforanstaltninger, som er truffet af enkelte medlemsstater inden for EU. I sidstnævnte tilfælde kan de militære aktiver og kapaciteter, der er medtaget i databasen, stilles til rådighed på et frivilligt grundlag efter anmodning fra den eller de berørte medlemsstater.

Der er endvidere enighed om, at de kompetente organer skal udarbejde regler, procedurer og kriterierne for anvendelsen af disse militære aktiver og kapaciteter under hensyntagen til andet arbejde, som udføres inden for EU, med henblik på at sikre et samlet svar fra EU.

- b. Rådet noterede sig også, at spørgsmålet om de militære kapaciteter, der er nødvendige for at beskytte styrker, som indsættes i EU-ledede krisestyringsoperationer med henblik på bekæmpelse af terrorangreb, herunder kemiske, biologiske, radiologiske og nukleare angreb, ligeledes er blevet taget op. Terrortruslens indvirkning på udviklingen af militære kapaciteter er blevet omdefinert i ECAP. Der er derfor blevet nedsat en relevant projektgruppe (vedrørende ABC) til at løse dette spørgsmål.
- c. Rådssekretariatet har gennem sit situationscenter foretaget en vurdering af den kemiske, biologiske, radiologiske og nukleare terrortrussel.
- d. Endelig fortsætter EU og NATO med at udveksle oplysninger på alle niveauer inden for bekæmpelse af terrorisme. Med hensyn til spørgsmålet om civilbeskyttelse mod kemiske, biologiske, radiologiske og nukleare terrorangreb har begge organisationer endvidere øget gennemsigtigheden ved at udveksle fortegnelser over deres respektive aktiver og kapaciteter til beskyttelse af civilbefolkninger mod kemiske, biologiske, radiologiske og nukleare terrorangreb. EU er ved at undersøge, hvordan det kan udbygge sit samarbejde med NATO om bekæmpelse af terrorisme yderligere.

Rådet opfordrede generalsekretæren/den højtstående repræsentant til sammen med Kommissionen at fremlægge henstillinger, således at disse spørgsmål kan tages op på en kommende samling i Rådet.

BILAG II**ERKLÆRING OM IKKE-SPREDNING AF
MASSEØDELÆGGELSESVÅBEN**

1. Spredningen af masseødelæggelsesvåben og disses fremføringsmidler som f.eks. ballistiske missiler udgør en stadig større trussel for den internationale fred og sikkerhed. En række stater har forsøgt eller forsøger at udvikle sådanne våben. Risikoen for, at terrorister kommer i besiddelse af kemiske, biologiske, radiologiske eller nukleare materialer, tilfører denne trussel en ny dimension.
2. Den Europæiske Union kan ikke ignorere disse farer. Spredning af masseødelæggelsesvåben og missiler er til fare for vore staters og vore befolkningers sikkerhed og for vore interesser i hele verden. Det må være et centralt element i EU's opræden udadtil og herunder i den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik at tage denne udfordring op. Vort mål er at hindre, standse og om muligt afvikle spredningsprogrammer, der giver anledning til bekymring i hele verden.
3. På basis af de grundprincipper, der allerede er fastlagt, er vi forpligtet på at arbejde videre med og opstille en sammenhængende EU-strategi mod spredning inden årets udgang og på at give høj prioritet til fortsat udvikling og gennemførelse af EU's handlingsplan. Vort udgangspunkt skal være en omfattende trusselsanalyse, der ajourføres med jævne mellemrum. Vor indsats skal bygge på, at vi er forpligtet på at værne om og gennemføre de multilaterale nedrustnings- og ikke-sprednings-traktater og -aftaler, at vi støtter de multilaterale institutioner, der har til opgave henholdsvis at verificere og sørge for overholdelsen af disse traktater, at vi er forpligtet på stærke nationale og internationalt koordinerede eksportkontroller, og at vi er forpligtet på at samarbejde med USA og andre partnere, der har de samme mål. Vi anerkender, at passende fremskridt hen imod målet om en generel og fuldstændig nedrustning kan bidrage til at fremme ikke-sprednings-målene, og vi er fast besluttet på at gøre vort til at løse de problemer med regional ustabilitet og usikkerhed og de konfliktsituationer, der ligger bag mange våbenprogrammer, i erkendelse af, at ustabilitet ikke opstår i et tomrum.
4. Vi har et bredt spektrum af instrumenter til rådighed: multilaterale traktater og verifikationsmekanismer, nationale og internationalt koordinerede eksportkontroller, samarbejdsbaserede programmer til reduktion af truslen, politisk og økonomisk indflydelse, forbud mod ulovlige indkøb og som en sidste udvej tvangsforanstaltninger i overensstemmelse med FN-pagten. Alle disse instrumenter er nødvendige, men intet af dem er tilstrækkeligt i sig selv. Vi er nødt til at styrke dem alle og anvende dem, der er mest effektive i hvert enkelt tilfælde.
5. Den Europæiske Union kan bidrage til denne kollektive indsats med sine særlige fortrin og erfaringer. Under den videre gennemførelse af vor handlingsplan vil vi især fokusere på følgende:
  - en mere universel anvendelse af de vigtigste nedrustnings- og ikke-sprednings-traktater, -aftaler og -ordninger, og om nødvendigt styrkelse af dem, og især af midlerne til at sikre overholdelse af deres bestemmelser. Vi understreger, at fuld overholdelse er kernen i samarbejdet om kollektiv sikkerhed og en forudsætning for international stabilitet og sikkerhed

- fremme af vor politiske, finansielle og tekniske støtte til verifikationsorganerne. Vi er især fast besluttet på at sætte vore IAEA-tillægsprotokoller i kraft inden udgangen af 2003
  - fremme af FN's Sikkerhedsråds rolle og forøgelse af dets ekspertise, så det kan klare udfordringen fra spredning af masseødelæggelsesvåben
  - styrkelse af eksportkontrolpolitikker og -praksis i og uden for EU, i samordning med EU's partnere
  - øget identifikation, kontrol og tilbageholdelse af ulovlige sendinger, herunder nationale strafferetlige sanktioner over for dem, der bidrager til ulovlige indkøb
  - forøgelse af sikkerheden i forbindelse med materialer, udstyr og ekspertise i EU, der er i fare for spredning, så der ikke sker uautoriseret adgang og ikke er risiko for anvendelse til andre formål
  - styrkelse af de samarbejdsbaserede programmer til reduktion af truslen mellem EU og tredjelande, der er målrettet mod støtte til nedrustning, kontrol og sikkerhed i forbindelse med følsomme materialer, faciliteter og ekspertise
  - de mest effektive metoder til udnyttelse af EU's politiske, diplomatiske og økonomiske indflydelse til støtte for vore ikke-sprednings-mål. Hensynet til ikke-spredning af masseødelæggelsesvåben bør integreres i EU's økonomiske samarbejde med tredjelande og udviklingsbistanden til disse lande
  - oprettelse af en enhed i Rådets sekretariat, der skal fungere som et overvågningscenter med den opgave at overvåge den konsekvente gennemførelse af handlingsplanen og indsamlingen af oplysninger og efterretninger.
6. Vi anmoder Rådet om at topprioritere dette arbejde på grundlag af den handlingsplan og de grundprincipper, der blev vedtaget den 16. juni.
-